

Plan Odnowy Miejscowości Brzeźnica na lata 2007-2016

Brzeźnica, listopad 2009

1

Spis treści

1. WSTĘP	3
1.1. Cel opracowania	3
1.2. Podstawy opracowania	3
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	6
2.1. Lokalizacja wsi Brzeźnica	6
2.2. Rys historyczny	7
2.3. Charakterystyka terenu	10
2.4. Sytuacja społeczna i gospodarcza	12
2.5. Infrastruktura techniczna	15
2.6. Związki i stowarzyszenia działające na terenie Brzeźnicy	15
2.6.1. Koło Gospodyń Wiejskich	15
2.6.2. Klub Sportowy CIS	16
2.6.3. Ochotnicza Straż Pożarna	16
2.6.4. Rada Parafialna	16
2.6.5. Rada Sołecka	16
2.7. Charakter wioski	16
2.8. Zidentyfikowane problemy	17
3. STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO SOŁECTWA BRZEŹNICA	18
3.1. Analiza zasobów sołectwa Brzeźnica w Gminie Bardo	18
3.2. Analiza SWOT	21
3.3. Kluczowe obszary odnowy wsi	23
3.4. Wzija i planowane kierunki rozwoju	23
4. ZADANIA WSKAZANE DO REALIZACJI	26
4.1. Charakterystyka	26
4.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia	26
4.3. Źródła finansowania	26
4.4. Harmonogram przedsięwzięcia	26

2

1. WSTĘP

1.1. Cel opracowania

Plan Odnowy Miejscowości Brzeźnica jest dokumentem planistycznym, określającym strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2007-2016.

Głównym celem opracowania jest sporządzenie aktualnej charakterystyki wioski przez zinventaryzowanie zasobów, ocenę jej mocnych i słabych stron, określenie potrzeb inwestycyjnych, kluczowych obszarów odnowy wsi, oraz analizę planowanych przedsięwzięć. Opracowanie przyczyni się do zaprogramowania skoordynowanych działań, które w określonej przestrzeni, czasie i sytuacji społeczno-gospodarczej, uwzględniając środki, jakimi dysponuje społeczność gminy oraz możliwe do pozyskania dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, zaspokojenia ich potrzeb społecznych i kulturalnych oraz promocji wioski. Zaplanowane działania umożliwią rozwój społeczności wiejskiej, otworzą nowe perspektywy, wyznaczą nowe kierunki rozwoju miejscowości oraz wpłyną na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej Brzeźnicy.

Plan Odnowy Miejscowości Brzeźnica ma stanowić z jednej strony program działania, zawierający cele strategiczne władz lokalnych, z drugiej zaś ma stać się formalną podstawą, umożliwiającą ubieganie się o dofinansowanie z budżetu państwa, funduszy pomocowych Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych.

Niniejszy plan jest planem otwartym, stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych, gospodarczych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być w nim zamieszczane nowe zadania lub zmieniana kolejność ich realizacji w przedziale czasowym 2007-2016 zależnie od możliwości finansowych (w tym dostępu do funduszy zewnętrznych).

1.2. Podstawy opracowania

Podstawą prawną do podejmowania działań w ramach odnowy wsi jest:

- Art. 52 (a) (iii) (b) (ii) (iii) i 57 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277/1 z 21.10.2005 r.).
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368/15 z 23.12.2006 r.).

Plan Odnowy Miejscowości Brzeźnica powstał w oparciu o:

- diagnozę stanu istniejącego,
- identyfikację zasobów, problemów, oraz wynikających z uwarunkowań zewnętrznych szans i zagrożeń,
- budowanie prognoz.

Treść opracowania bierze pod uwagę specyfikę społeczno-gospodarczą oraz przyrodniczo-kulturową Gminy Bardo.

Niniejszy Plan obejmuje:

- charakterystykę miejscowości,
- opis aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej,
- inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego,
- ocenę mocnych i słabych stron miejscowości,
- opis planowanych przedsięwzięć.

Plan Odnowy Miejscowości Brzeźnica powstał przy udziale mieszkańców wsi Brzeźnica w oparciu o konsultacje i materiały wypracowane w trakcie spotkań.

Źródłami zapotrzebowania na powstanie i realizację niniejszego planu są:

- oczekiwania społeczno-gospodarcze – zgłaszane przez mieszkańców i lokalne organizacje;
- analiza gminnej i wojewódzkiej strategii rozwoju – przedstawione tam kierunki rozwoju bezpośrednio determinują realizację niniejszego projektu zwłaszcza w

RADA MIEJSKA
w Bardzie
ul. Rynek 2, 57-256 Bardo
tel. 074/817 14 78, fax 074 817 14 24

3

4

zakresie rozwoju pozamiejscowej aktywności mieszkańców terenów wiejskich i wykształcenia nowych funkcji dla tych terenów.¹

> **analiza posiadanych zasobów** – nieskażone w dużej mierze środowisko, walory krajobrazowe oraz wolne tereny pod zabudowę dają szansę rozwojowi nie tylko turystyki ale przede wszystkim kreowaniu sytuacji do powstawania alternatywnych miejsc pracy w sektorze usług turystycznych

> **integracja z Unią Europejską** – potrzeba wyrównywania standardów życia, zagospodarowania i rozwoju obszarów wiejskich, rewitalizacji i podnoszenia estetyki przestrzeni publicznej;

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

2.1. Lokalizacja wsi Brzeźnica

Brzeźnica jest wsią położoną w województwie dolnośląskim, w powiecie ząbkowickim, w gminie Bardo. W latach 1975-1998 wieś należała do województwa wałbrzyskiego. Wioska leży w odległości 4 km od drogi krajowej nr 8 (Warszawa - Wrocław - Kudowa - Praga - Wiedeń), 75 km na południe od Wrocławia. Najbliższe, większe ośrodki miejskie w pobliżu to Ząbkowice Śl. i Kłodzko. Brzeźnica jest usytuowana w sąsiedztwie szlaków pieszych i atrakcji turystycznych Gór Bardzkich, Barda, Srebrnej Góry i Kotliny Kłodzkiej. Tędy wiodą także szlaki pielgrzymkowe z ziemi dzierzoniowskiej i ząbkowickiej do Sanktuarium Matki Bożej Strażniczki wiary w Bardzie oraz z ziemi kłodzkiej do Częstochowy. Miejscowości sąsiadujące to Grochowa, Budzów i Mikołajów (gm. Stosowice), Opolnica, Potworów. W centrum miejscowości krzyżują się drogi wiodące tu z Ząbkowic Śl., Srebrnej Góry i Barda.

Mapa 1. Usytuowanie Gminy Bardo na tle województwa dolnośląskiego

Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego do 2020 r. (Cel gospodarczy, priorytet Z)

5

2.2. Rys historyczny

Brzeźnica jest starą wsią rycerską, która powstała w końcu XIII² lub na początku XIV wieku. Jej nazwa pochodzi od słowiańskiej brzozy, stąd można przypuszczać, że była to na początku "brzozowa wieś". W dokumentach pisemnych wymieniana jest po raz pierwszy w 1305 roku jako Bresnitz. Z dokumentu fundacyjnego pierwszego szpitala ząbkowickiego p.w. św. Jerzego z 1320 roku dowiadujemy się, że ówczesny wójt ząbkowicki Hermann Reichenbach podarował szpitalowi jako uposażenie las koło Brzeźnicy. Las ten należał do szpitala, a potem do miasta Ząbkowic, aż do XIX wieku! Miejscowy kościół był wzmiankowany w 1399 r. Wieś często zmieniała właścicieli, początkowo należała nawet do przynajmniej dwóch właścicieli – jedną część posiadał von Jenkwitz, po nim Hans von Warnsdorf z Trutnova, który odsprzedał ją Georgowi von Jenkwitz. W 1480 r. jako właściciel został wymieniony Seifrid von Wadwiz, a w 1493 r. jego zięć Hans Heide. Już wówczas istniała tu jakaś kolonia lub przysiółek, zwany Holtyrothe, którego właścicielem był Hans von Warnsdorf. W 1480 r. jako właściciel figurował Opiz von Seidlitz, a w 1490 r. Hans von Reibnitz. Później wieś należała do Kipolda von Reibnitz.

W XVI w. wieś nadal często przechodziła z rąk do rąk. Stała się też lokalnym ośrodkiem reformacji, a miejscowy kościół przejęli protestanci. W 1567 r. właścicielką wioski była Anna von Seidlitz, a w 1599 r. Hans von Peterswalde. Po jego bezpośrodkowej śmierci wieś stała się własnością cesarza, który w 1613 r. nadał ją radcy i staroście krajowemu w księstwie ziębickim – Hansowi von Teschau.

Podczas wojny 30-letniej wojska szwedzkie kilkakrotnie spustoszyły wieś. Po wojnie w 1654 roku wieś, podobnie jak całe księstwo ziębickie otrzymała jako lenno kameralne Jan Weikhard Auerperg, który stał się też właścicielem Brzeźnicy, ale bez przysiółka Holtyrothe. We władaniu tej rodziny pozostawała Brzeźnica aż do roku 1791, gdy wraz z całym księstwem ziębickim została sprzedana skarbowi państwa pruskiego. Od 1795 roku majątek we wsi należał do hrabiów Schlabendorff, później do rodziny von Deym z Opolnicy.

W 1785 roku tak opisał Brzeźnicę znany statystyk śląski F.A. Zimmermann: „należy do księcia Auerperga z wyjątkiem Holtyrothe, który ma wspólnego pana z Lutomerzem. Tutajszymi kościołami długo znajdował się w rękach ewangelików, zaś w 1644 roku został przejęty

przez katolików. Wraz z nim zawiera wieś jedną plebanię, 1 szkołę, 1 folwark, 20 kmiec, 14 zagrodników, 45 chałupników, 1 kuźnię, 2 młyny wodne i 453 mieszkańców.”

W 1747 r. mieszkało tu 19 kmiec oraz 60 zagrodników i chałupników, był też folwark i młyn wodny oraz szkoła założona w 1730 r. W 1765 r. liczba kmiec wynosiła 20, zagrodników 15, chałupników 54, w tym 12 rzemieślników. Stan taki utrzymywał się do końca XVIII w., bowiem w 1782 r. w Brzeźnicy mieszkało 20 kmiec oraz 14 zagrodników i 45 chałupników. We wsi był kościół, kuźnia i 2 młyny wodne.

Z ciekawszych wydarzeń odnotowano, że w czasie trzeciej wojny śląskiej w 1762 roku stacjonował we wsi przez okres jednego roku regiment Chorwatów walczących po stronie cesarza. Kilku z nich, w tym 10 prawosławnych, zmarło i zostało pochowanych, na kowalskiej łące obok muru cmentarnego. Gdy ogłoszono pokój w Hubertsburgu, Chorwaci odmaszerowali z Brzeźnicy. Inny "wojenny epizod" miał miejsce w 1866 roku podczas wojny prusko-austriackiej. W dniu 21 V 1866 roku zakwaterowały się we wsi dwie kompanie 10 regimentu piechoty i 80 pruskich dragonów. Z powodu braku pomieszczeń żołnierze zostali zakwaterowani w miejscowej szkole. Kilka dni później przybyły następne oddziały. Łącznie przebywało tutaj jednorazowo około 1500 żołnierzy.

W drugiej połowie XVIII w. w pobliżu Brzeźnicy wzniesiono kilka fortów stanowiących fragment pierścienia obronnego twierdzy srebrnogórskiej. Forty te przebudowano w 1813 r. według projektu gen. Hfr. A. von Gneisenau. Powstały wówczas dzieła obronne typu reduktowo-szańcowego. Sąsiedztwo ważnego strategicznie przejścia przez przełom bardzki z jednej strony, a twierdzy w Srebrnej Górze z drugiej powodowało, że Brzeźnica często była widownią przemarszów wojsk, a nawet potyczek. Szczególnie obfitujący w te wydarzenia był rok 1807, gdy toczyły się walki pomiędzy oddziałami francuskimi i bawarskimi, a wojskami pruskimi. 26 czerwca 1807 r. przez Brzeźnicę przebiegał szwadron polskich ułanów.

Ostatnie zabudowania Brzeźnicy kończą się dawnym folwarkiem rycerskim Kohnheide (terytorialnie należącym dziś do sołectwa Grochowa), później nazywanym Kielkowem, leżącym obok zakładów magnezytowych. Majątek, będący obecnie siedzibą kilku rodzin, w XVIII w. należał do Cechu Rzeźników z Ząbkowic i stąd nazywał się "Fleischerei" (mięsny dwór). Świadczy o tym herb na jednym z domów, przedstawiający narzędzia rzeźnika.

W 1825 r. wieś należała do jednego z największych posiadaczy ziemskich na ziemi kłodzkiej i w tej części Śląska – hrabiego Corneliusa von Schlabendorffa. Liczyła wówczas 92 domy oraz kościół i szkołę katolicką, 2 młyny wodne i browar. Kielków natomiast, będący

8

7

folwarkiem z 2 domami i owczarnią na 600 merynosów, należał do dyrektora dóbr kłamińskich niejakiego Platnera. Do roku 1840 wieś rozwinęła się i wówczas istniało tu już 129 domów, we wsi mieszkało 13 karczmyś i 12 innych rzemieślników i 3 handlarzy.

W XIX wieku odkryto w pobliżu wsi niewielkie pokłady węgla brunatnego i uruchomiono dwie niewielkie kopalnie (bez większego powodzenia). Jedną z nich, kopalnię węgla brunatnego "Henriette", należała do hrabiego Schlabrendorfa i działała w latach 1843-1875, druga do ziemianina Platnera z Kamieńca, właściciela Kohnheide. Ciekawy zabytek techniki znajduje się na tyłach ogrodu majątku. Jest nim piec do prażenia magnezytu, postawiony prawdopodobnie jeszcze około 1885 roku, gdy odkryto najważniejszą cechę tego minerału - odporność na wysoką temperaturę.

Kościół w Brzeźnicy pochodzi z XIV wieku, a pierwsza wzmianka o nim z 1399 roku. Do 1644 roku był kościołem filialnym parafii w Braszowicach. Obecny, barokowy budynek powstał w 1725 roku, a od 1839 stał się parafialnym. Pierwsza szkoła powstała przy kościele w 1730 roku, nowa została wybudowana w 1834 roku. Szkoła ewangelicka została założona w 1864 roku. W 1929 roku wieś liczyła 498 katolików i 106 protestantów. Mało kto wie, że przez 27 lat w szkole w Brzeźnicy pracował jako nauczyciel plastyki wybitny twórca, rysownik, malarz, rzeźbiarz i ilustrator - Karol Robert Brandt. Jest on wymieniany jako jeden z najbardziej utalentowanych twórców sztuki ludowej okresu przedwojennego na Śląsku. Jego specjalnością było malarstwo na szkle, posiadał największą na Śląsku kolekcję takich obrazów. Brandt trudnił się też rzeźbiarstwem w drewnie, rzeźbił między innymi krzyże nagrobne.

Najważniejsze zabytki we wsi to:

Barokowy kościół parafialny św. Mikołaja z 1725 r. wzniesiony na miejscu wcześniejszego, wzmiankowanego w 1399 r. Jest to skromna budowla orientowana, jednonawowa i jednowieżkowa, z trójkątnie zakończoną absydą. Wnętrze przykrywa strop drewniany. Wieża zwieńczona hełmem z przedwitem, naroża bronione. Kościół był kilkakrotnie przebudowywany i remontowany. Wewnątrz skromne wyposażenie, między innymi barokowy ołtarz boczny, organy, rzeźby i obrazy z XVIII w. oraz drewniana polichromowana chrzcielnica z 1689 r., liczne paramenty i naczynia liturgiczne. Pozostałe wyposażenie pochodzi z XIX w. Kościół otacza mur w którym na prawo, obok wejścia głównego, znajduje się kamienny krzyż pokutny o wymiarach 81x70x24 cm. Drugi krzyż, nieco mniejszy osadzony jest całkowicie w murze na lewo od wejścia od strony parku. Kształtem przypomina

krzyż małtański i ma wymiary 81x88cm. Obok kościoła wznosi się okazała, murowana, piętrowa plebania z XIX/XX w., o formach nawiązujących do architektury barokowo-klasycystycznej.

W górze wsi stoi rozległy dwór z XIX/XX w. - murowany, 3-kondygnacyjny z ryzalitem na osi, gankami na piętrach i wieżyczką zegarową (dziś dom opieki społecznej).

2.3. Charakterystyka terenu

Brzeźnica to duża, rolnicza wieś łąkuchowa u podnóża Grzbietu Zachodniego Gór Bardzkich. Leży na wysokości ok. 285-360 m, na linii sudeckiego uskoku brzesznego, na granicy z Przedgórzem Sudeckim. Jest jedną z najdłuższych wsi w dawnym powiecie żąbkowskim, jej zabudowania ciągną się na przestrzeni około 3,5 kilometra po obu stronach rzeki Studwi. Górne, położone są malowniczo w Górach Bardzkich pomiędzy stokami Brzeźnickiej Góry (523 m n.p.m.) i Małego Bucza (518 m), dolne leżą na rozległym obniżeniu u stóp Masywu Grochowej (Kozie Chrzępy 492 m, Grochowice 432 m, Stróżnik 418 m). Otoczenie wsi stanowią użytki rolne z dobrymi glebami oraz rozciągające się na stokach Gór Bardzkich i Masywu Grochowej rozległe lasy świerkowe z domieszką buka, modrzewia, dębu i innych drzew liściastych. Na terenie lasów w górnej części wioski znajdują się dwa rezerwy leśne: Cisy i Cisowa Góra, będące największymi skupiskami tych drzew w Sudetach. Brzeźnica, szczególnie w swej górnej części posiada bogate walory krajobrazowe i przyrodnicze. Stąd rozciągają się piękne widoki na Góry Bardzkie, Sowie i Masyw Grochowej oraz Przedgórze Sudeckie, Obniżenie Otmuchowskie (Pradolina Nysy Kłodzkiej), aż po Kamieniec i Złoty Stok. Również, co podkreślano przed wojną, Góry Bardzkie posiadają w tym rejonie szczególne wartości przyrodnicze i geologiczne spotykane właściwie tylko w Alpach. Wzniesienia Masywu Grochowej na północ od wsi, zbudowane są z gabra, serpentynitów i sjenitów. Natomiast wzniesienia w Górach Bardzkich zbudowane są z dolnokarbońskich zlepieńców i szarogłazów, z niewielkimi wkładkami łupków ilastych i krystalicznych. Brzeźnica jest jednym z dziewięciu, trzecim co do wielkości sołectwem gminy Bardo.

Tabela 1. Powierzchnia sołectwa Brzeźnica na tle innych sołectw Gminy Bardo

miejscowość	powierzchnia w ha	wartość %
Bardo		
Opalinica	1385,95	20,25%
Dębowa	265,13	3,87%
Potworów	817,01	9,02%
Grochowa	486,02	7,10%
Brzeźnica	1269,33	18,55%
Przyłęk	544,5	7,96%
Janowice	350,78	5,12%
Oczków	566,6	8,28%
Łaskówka	1358,88	19,85%
Razem	6844,17	100,00%

Źródło: Dane Urzędu Gminy i Miasta w Bardzie, 09.10.2007 r.

Większość terytorium sołectwa pokrywają lasy 48,22%, następnie grunty orne 32,32%, łąki i pastwiska 13,38%. W bezpośrednim otoczeniu wsi znajduje się kilka stawów hodowlanych (karp) o łącznej powierzchni ponad 21 ha (1,67 % powierzchni sołectwa), które dodatkowo wpływają na urozmaicenie krajobrazu i atrakcyjności otoczenia wioski.

Tabela 2. Zestawienie klasoużytków w obrębie Brzeźnica

oznaczenie i klasa	wyjaśnienie	powierzchnia (ha)	wartość procentowa
	Tereny zabudowane	0,9528	0,08%
B	Tereny zabudowane	0,7368	0,08%
Ba	Tereny przemysłowe	0,0100	0,00%
Bi	Tereny zabudowane inne	0,1281	0,01%
Bp	Tereny projektowane	0,0799	0,01%
Bz	Tereny zielone	1,8400	0,15%
Dr	Drogi	43,4492	3,42%
	Lasy	632,1600	48,83%
La	Lasy	627,4900	49,46%
LaII	Lasy II klasy	1,3800	0,11%
LaIII	Lasy III klasy	1,7000	0,13%
LaV	Lasy V klasy	1,1300	0,09%
Lz	Grunty zielonizowane	0,4800	0,04%
	Łąki, pastwiska	175,3575	13,82%
ŁII	Łąki II klasy	23,9597	1,89%
ŁIV	Łąki IV klasy	58,7109	4,83%
ŁV	Łąki V klasy	28,4862	2,24%
PaII	Pastwiska trwałe II klasy	1,1806	0,09%
PaIV	Pastwiska trwałe IV klasy	43,9287	3,46%
PaV	Pastwiska trwałe V klasy	12,8644	1,01%
PaVI	Pastwiska trwałe VI klasy	6,2500	0,49%
	Grunty orne	482,5581	31,73%
RIVa	Grunty orne IVa klasy	195,6331	15,50%
RIVb	Grunty orne IVb klasy	187,0434	14,74%
RV	Grunty orne V klasy	16,8868	1,32%
RVI	Grunty orne VI klasy	2,1900	0,17%
	Wody	8,8582	0,78%
W	Wody	5,3923	0,43%
Wp	Wody płynące	3,8759	0,31%
Ws	Wody stojące	0,5900	0,05%
N	Nieużytki	1,9227	0,15%
Tr	Tereny różne	0,8000	0,06%
Razem		1269,33	100,00%

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie.

2.4. Sytuacja społeczna i gospodarcza

Wieś Brzeźnica zamieszkiwana jest przez 559 mieszkańców, co stanowi 9,9% wszystkich mieszkańców Gminy Bardo, tym samym jest drugim co do ilości mieszkańców, a trzecim co do powierzchni sołectwem w gminie.

RADA MIEJSKA
w Bardzie
ul. Rynek 2, 57-256 Bardo
tel. 074/ 817 14 78, fax 074 817 14 24

Tabela 3. Liczba ludności w miejscowościach Gminy Bardo

miejscowości gminy Bardo	liczba mieszkańców	wartość procentowa
Miasto Bardo	2848	80,42%
Brzeźnica	559	9,90%
Dębowina	89	1,58%
Dzbanów	228	4,04%
Grochowa	312	5,52%
Janowiec	134	2,37%
Laskówka	160	2,83%
Opolnica	357	6,32%
Potwórów	256	4,53%
Przyłęk	706	12,50%
razem wioski	2801	49,58%
razem miasto i wioski	5649	100,00%

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie.

Strukturę wiekową mieszkańców Brzeźnicy przedstawia poniższy wykres. Większość mieszkańców wioski to osoby w wieku „produkcyjnym” - 49,91%, dzieci i młodzież do lat 25 stanowią 30,06% ogółu mieszkańców, osoby powyżej 60 roku życia to 20,04% mieszkańców. Liczba ludności na przestrzeni ostatnich 200 lat oscylowała wokół 600 a od kilku lat wykazuje tendencję spadkową.

Tabela 4. Liczba mieszkańców Brzeźnicy

Rok	Liczba mieszkańców
1782	453
1816	528
1825	625
1840	779
1910	557
1933	623
1950	592
1960	677
1970	643
1978	663
1988	649
2009	584

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie.

W sołectwie Brzeźnica zarejestrowanych jest 55 gospodarstw rolnych, jednak według obliczeń mieszkańców wsi, zaledwie osiem rodzin utrzymuje się tylko i wyłącznie z

gospodarstw rolnych, tylko jeden z gospodarzy zajmuje się hodowlą bydła mlecznego. We wiosce funkcjonuje jedno gospodarstwo agroturystyczne i jedno produkcyjne. Dla części mieszkańców wsi rolnictwo stanowi dodatkowe źródło dochodów.

Tabela 5. Wielkość i liczba gospodarstw rolnych w sołectwie Brzeźnica

Wielkość gospodarstw rolnych	Liczba gospodarstw rolnych
Od 1 do 5,99 ha	48
Od 6 do 10,99 ha	4
Od 11 do 20,99 ha	6
Od 21 do 30,99 ha	0
Powyżej 30 ha	5
Razem:	55

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie.

W większości brzeźniczanie utrzymują się z innych źródeł niż rolnictwo. Największym pracodawcą w Brzeźnicy jest Dom Pomocy Społecznej zatrudniający około 40 osób. Poza tym ludność znajduje miejsca pracy w pobliskiej odkrywkowej kopalni magnezytu, w miejscowych lasach przy pozyskiwaniu drewna, w kamieniołomie w Braszowicach, a także w nielicznych żabkowickich i bardzkich zakładach produkcyjnych czy usługowych, pojedyncze osoby dojeżdżają do pracy we Wrocławiu. We wiosce funkcjonują dwa sklepy wielobranżowe, agencja pocztowa, piekarnia zatrudniająca kilka osób, hurtownia odzieży, kilka punktów wymiany gazu, gospodarstwo agroturystyczne (12 miejsc noclegowych). Kilku mieszkańców czerpie dochody z hodowli karpia. Już około 25 osób, głównie młodych, długotrwale przebywa i pracuje za granicą. W ewidencji działalności gospodarczej Gminy Bardo (wg stanu na dzień 18.01.2008) figuruje 16 osób z sołectwa Brzeźnica.

Chociaż liczba bezrobotnych w powiecie żabkowickim od 2002 roku sukcesywnie się obniża³, to w lutym 2007 wnosila 26,3%⁴ (woj. dolnośląskie 17,3%, kraj 15,4%). W roku 2007, 44 rodziny z Brzeźnicy korzystały z różnych form świadczeń gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, oznacza to że dochody tych rodzin w przypadku świadczeń rodzinnych nie przekraczają 504 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku innych świadczeń 351 zł (osoby samotne 477 zł).

Na terenie wioski znajduje się kościół parafialny, wiejski dom kultury oraz Filia Biblioteki Publicznej w Bardzie, ośrodki te spełniają między innymi funkcje integrujące i kulturalne.

³ Źródło: Powiatowy Urząd Pracy, sup. żabkowickie statystki sieci info - 10.06.2007⁴ Źródło: www.stat.gov.pl - 26.02.2007

Wioska posiada połączenia autobusowe z Żabkowicami Śl., Bardem i Kłodzkiem, według oceny mieszkańców ilość połączeń jest niewystarczająca, a ceny biletów zbyt wysokie.

Najbliższy ośrodek zdrowia znajduje się w Bardzie (8 km), poradnie specjalistyczne i szpital w Żabkowicach Śl (9 km). Dzieci mają możliwość uczęszczania do przedszkola w Bardzie lub jego filii w Przyłęku (8 km). Najbliższe szkoły podstawowe do których uczęszczają uczniowie z Brzeźnicy znajdują się w Przyłęku. Starsi uczniowie korzystają w większości z gimnazjum w Bardzie, a pojedyncze osoby z gimnazjów w Żabkowicach Śl. Szkoły ponadgimnazjalne znajdują się w Żabkowicach Śl i Kłodzku (20 km). Najbliższy ośrodek akademicki to Wrocław (75 km). W Kłodzku i Żabkowicach Śl istnieje możliwość podjęcia studiów na wybranych kierunkach w systemie zaocznym. W ciągu ostatnich kilku lat zaobserwowano wzrost liczby osób kontynuujących naukę na studiach wyższych, aktualnie na uczelniach wykształcenie zdobywa około dwadzieścia osób (w roku 1997 - 3 osoby - obliczenia mieszkańców).

2.5. Infrastruktura techniczna

W centrum Brzeźnicy zbiegają się drogi powiatowe stanowiące połączenie komunikacyjne z Żabkowicami Śląskimi, Srebrną Górą i Bardem ich stan techniczny jest zadowalający. Uliczki boczne będące drogami gminnymi są pokryte asfaltem. Wioskę otacza dobrze rozbudowana sieć dróg rolnych, częściowo utwardzonych, częściowo wymagających modernizacji i utwardzenia, w kilku miejscach istnieje potrzeba budowy lub odbudowy połączeń między istniejącymi drogami rolnymi.

Wioska posiada oświetlenie uliczne na całej swojej długości oraz w uliczkach bocznych.

W roku 1997 w miejscowości oddano do użytku sieć wodociagową. Wioska nie jest skanalizowana, nie wszystkie siedliska mają oczyszczalnie przydomowe, część ścieków odprowadzana jest bezpośrednio do przydrożnych rowów. W pobliżu Brzeźnicy przebiega gazociąg jednak wioska nie jest do niego podłączona.

Przez miejscowość przepływa potok Studów, którego brzegi zostały w większości uregulowane, w dolnej części wioski wzdłuż potoku został zbudowany wał z ziemi chroniący pobliskie domostwa przed podpięciem.

2.6. Związki i stowarzyszenia działające na terenie Brzeźnicy

2.6.1. Koło Gospodyń Wiejskich

- w roku 2007 obchodziło swoją 55 rocznicę istnienia, aktualnie skupia 15 osób. Koło bierze aktywny udział w życiu wioski i gminy, włącza się w organizację festynów, imprez wiejskich i gminnych, organizuje zabawy taneczne.

2.6.2. Klub Sportowy CIS

- aktualnie zrzesza ok. 30 zawodników, posiada dwie sekcje piłki nożnej: seniorów oraz juniorów. Reprezentuje wieś oraz gminę w rozgrywkach walbrzyskiej klasy „A”.

2.6.3. Ochotnicza Straż Pożarna

- obecnie liczy 22 druhow i 10 członków MDP. Jest miejscem spotkań strażaków, młodzieży przy rozmaitych okazjach. Często współpracuje z innymi działającymi na terenie gminy Bardo organizacjami. Jednostka bierze udział w uroczystościach kościelnych, gminnych oraz powiatowych.

2.6.4. Rada Parafialna

- skupia 12 osób, troszczy się o sprawy parafii i potrzeby kościoła, ale również angażuje się w życie społeczne i kulturalne wioski, razem z Kołem Gospodyń Wiejskich dorocznie przygotowuje zabawę oplatkową.

2.6.5. Rada Sołecka

- skupia 5 osób wybranych przez mieszkańców podczas zebrania wiejskiego, Rada angażuje się w sprawy wioski i jej mieszkańców, wspomaga sołtysa w jego działalności współorganizuje życie kulturalne wioski.

2.7. Charakter wioski

Zasadniczej zmianie uległ w ciągu ostatnich dziesięcioleci charakter miejscowości - liczne, drobne gospodarstwa rolne zanikły na korzyść zaledwie kilku większych. Mieszkańcy wioski coraz bardziej dbają o wygląd swoich domostw i posesji, starają się o ich ozdobienie przez nasadzenie krzewów ozdobnych, lepsze atrakcyjniejsze zagospodarowanie ogrodów.

W ciągu ostatnich trzech lat zakończono, bądź rozpoczęto budowę łącznie siedmiu nowych domów jednorodzinnych należących częściowo do ludności napływowej, a działki budowlane wystawiane na sprzedaż cieszą się dużym zainteresowaniem, głównie ze względu na urokliwość okolicy.

Wioska charakteryzuje się malowniczym położeniem, wśród pól, lasów i wzniętych Gór Bardzkich, leży w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków turystycznych i atrakcyjnych turystycznie miejscowości, przez centrum miejscowości przebiegają szlaki pielgrzymkowe i rowerowe. Miejscowość otoczona jest dobrze rozbudowaną siecią dróg polnych i leśnych, które mogą po odpowiednim oznaczeniu stać się lokalnymi ścieżkami spacerowymi czy

rowdowymi. Dodatkową atrakcją dla spacerowiczów (także wędkarzy) są przylegające do wsi stawy hodowlane, które wpływają jeszcze na urozmaicenie krajobrazu. Lasy otaczające Brzeźnicę jesienią stają się celem grzybiarzy, ponadto są także terenami łownymi działającymi w okolicy kół łowieckich, które mają w pobliżu wioski dwa domki myśliwskie. Jednym z mieszkańców Brzeźnicy jest artysta rzeźbiarz o którego działalności wielokrotnie relacjonowała prasa i telewizja. Powoli wzrasta społeczna aktywność mieszkańców, którzy organizują w wiosce szereg lokalnych imprez od tych związanych z kultywowaniem tradycji jak dożynki, czy wieczerze kołęd po te czysto rozrywkowe jak festyny wiejskie czy zabawy sylwestrowe. Lokalna działalność skupia się głównie wokół miejscowego kościoła i parafii, świetlicy wiejskiej oraz biblioteki.

2.8. Zidentyfikowane problemy

Mieszkańcy wsi Brzeźnica, podobnie jak mieszkańcy okolicznych sołectw, borykają się z typowymi problemami zagrożonych marginalizacją obszarów wiejskich. Najbardziej widoczne są problemy społeczne i ubożenie ludności, pogłębiane dodatkowo przez brak lokalnych, dobrze opłacanych, miejsc pracy, utrudniony dostęp do zewnętrznego rynku pracy (publiczne środki transportu), niskie kwalifikacje ludności, a także oddalenie od ośrodków edukacyjnych i kulturalnych.

Powyższe problemy skutkują obniżoną jakością życia, dużą ilością osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, odpływem ludzi młodych, (wyjazdy za pracą, w tym za granicę), ujemnym przyrostem naturalnym, niskim stopniem integracji społecznej.

Brak podstawowej infrastruktury - kanalizacji, sieci gazociągowej, objętych planem zagospodarowania przestrzennego działek budowlanych, sprawnej i szybkiej sieci komunikacyjnej nie zachęca do osiedlania się tu ludności z zewnątrz - zwłaszcza ludzi młodych, aktywnych zawodowo.

Wieloletnie zaniedbania w zakresie renowacji budynków znacząco obniżają estetykę wizerunku wioski. Rewitalizacji wymaga szczególnie centrum miejscowości oraz park i boisko.

Wioska i jej mieszkańcy nie czerpią prawie żadnych korzyści z największych atutów miejscowości jakimi są jej położenie i wyróżniająca atrakcyjność pod względem turystycznym - niewątpliwie jednym z czynników hamujących rozwój działalności usługowej dla turystów jest brak podstawowej infrastruktury turystycznej, takich jak oznakowanie sieci dróg, miejsc odpoczynku, ławek, platform widokowych czy tablic informacyjnych.

3. STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO SOŁECTWA BRZEŹNICA

3.1. Analiza zasobów sołectwa Brzeźnica w Gminie Bardo

Zasoby - wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związane z nią obszary, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

Tabele zamieszczone na kolejnych stronach zawierają inwentaryzację zasobów wsi Brzeźnica służącą ujęciu stanu rzeczywistego. Analiza zasobów wykorzystana jest do diagnozy oraz planu w jaki sposób posiadane zasoby mogą być wykorzystane w celu odnowy wsi oraz stanowi podstawę do opracowania projektów służących realizacji tych celów.

Tabela 6. Analiza zasobów

ANALIZA ZASOBÓW CZ I				
Rodzaj zasobu	Opis zasobu jakim dysponuje wieś	Znaczenie zasobu		
		Mal e	Duż e	Wyśr. z niając e
1	2	3	4	5
Środowisko przyrodnicze, położenie				
walory krajobrazu	park krajobrazowy Gór Bardzich, punkty widokowe, rozległe widoki na Góry Sowie, Kamieniec, Złoty Srok, forty szlacheckie, bezpośrednie sąsiedztwo Gór Bardzich, lasy, łąki, stawy rybne			X
walory klimatu	czyste powietrze, klimat podgórski, umiarkowany	X		
walory szaty roślinnej	rezerwaty: „Cisy”, „Cisowa góra”, łąki - pomnik przyrody w centrum wsi, duża powierzchnia lasów mieszanych, łąki, zieleń		X	
świat zwierzęcy	muflony, dziko, samy, jenoty, białasy, kurpawy, kuny, lasice, borsuki, bocian czarny, czaple, labędzie, bogaty świat zwierząt w tym drapieżnych i chronionych		X	
kapaliaż	galeby, serponyminy, siewny, magazynt	X		
drogi	powiatowa przebiega przez wieś (Ząbkowice-Bardo i Srebrna Góra-Bardo) - asfaltowa, boczne uliczki asfaltowe, polne - częściowo utwardzone, sieć dróg leśnych.		X	
Środowisko kulturowe				
walory architekt. wiejskiej	Budynki mieszkalne i gospodarskie przedwojenne, „pomieszczenia” z cegły i ceglano-kamienną, pozostałości dużych gospodarstw rolnych (stajnie, wodoły, chlewy)	X		
walory przestrzeni publicznej	Zwornia sakralna, położenie w jejś ciągu komunikacyjnym, równoległe boczne uliczki, park w centrum wsi, wolne tereny w centrum wsi			X
osobowości kulturowe	Rzeźbiarz: Bogdan Ziętek, Pani Bibliotekarka			X
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kościół, cmentarz, krzyże przydrożne „na wjazdach” do miejscowości, kaplica w DPS		X	
święta, odpusty, pielgrzymki	Odpust św. Mikołaja, położenie na szlakach pielgrzymkowych Ząbkowice-Bardo, Dzierżonów-Bardo, Kłodzko - Ciepłochowa	X		
tradycje, obyczaje, gwara	Dożynki, wieczory kołęd, 60 plus, zabawa karnawałowa, sylwestrowa, odpust parafialny (na św. Mikołaja),	X		
legendy, podania i fakty historyczne	Piec do wypalania cegły, krzyże pokutne, przez 4 lata zamieszkiwała tu p. Marianna Luty - ochmistrzyni H. Sienkiewicza, tu tworzył niemiecki artysta ludowy Karl Robert Brandt	X		

ANALIZA ZASOBÓW CZ II				
Rodzaj zasobu	Opis zasobu jakim dysponuje wieś	Znaczenie zasobu		
		Mal e	Duż e	Wyśr. z niając e
1	2	3	4	5
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Liczne i atrakcyjne tereny pod budownictwo jednorodzinne oraz wielorodzinne		X	
tradycyjne obiekty gospodarskie	Pomieszczenia budynki gospodarskie (XIX, XX w.)	X		
plac i miejsca publicznych sportów	Park, boisko, wiejski dom kultury, kościół, sklep, przystanek PKS, plebania, biblioteka, dwa domki myśliwskie, remiza OSP			X
miejsca sportu i rekreacji	Boisko, park		X	
szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne i. in.	Złoty szlak Bardo - Ząbkowice Śl., szlaki E3 - europejski szlak dydaktyczny „Atlantyk-Morze Czarne”, szlaki rowerowe: czarny - Euro Velo 9 (Srebrna Góra - Kamieniec Ząbkowski), zielony - „Cisy”.		X	
Gospodarka, rolnictwo				
gospodarka, rolnictwo	Rolnictwo pszenica, rzepak, jedno gospodarstwo agroturystyczne, jedno gospodarstwo przemysłowe, jedno gospodarstwo hodowlane (bydło), stawy hodowlane (karp)		X	
miejsca pracy, łódź	Miejsca pracy: DPS, rolnictwo, piekarnia, sklepy, hurtownia, lasy			
gospodarstwa rolne	8 większych gospodarstw rolnych w tym 4 duże i jedno duże produkcyjne (obliczenia mieszkańców)	X		
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	Piekarnia precleik, dom pomocy społecznej, dwa sklepy, agencja pocztowa, hurtownia odzieży		X	
restauracje, punkty gastronomiczne	brak			
Mieszkańcy, kapitał społeczny				
przedsiębiorcy	Transport leśny, hurtownia odzieży,	X		
zwiazki i stowarzyszenia	KOW, OSP, Rada Parafialna, Koło Łowckie CIS, Wiejski Klub Sportowy CIS, Towarzystwo Przyjaciół Wyrzyna Seminarium Duchownego.			X
kontakty i współpraca	Nieformalne kontakty z dawnymi mieszkańcami Brzeźnicy (Niemcy)	X		

RADA MIEJSKA
w Bardzie
ul. Rynek 2, 57-256 Bardo
tel. 074/ 817 14 78, fax 074 817 14

3.2. Analiza SWOT

SILNE STRONY

- wyróżniające walory krajobrazowe i przyrodnicze,
- istniejące zaplecze dla działalności społecznej (wiejski dom kultury),
- aktywność organizacji społecznych,
- bardzo dobre warunki do rozwoju ruchu turystycznego i agroturystycznego,
- bliskość szlaków i atrakcji turystycznych,
- położenie w rejonie atrakcyjnym turystycznie,
- istniejąca infrastruktura: sieć wodociągowa, rozbudowana sieć dróg, oświetlenie uliczne, dostęp do Internetu,
- rosnąca ilość osób studiujących;

SŁABE STRONY

- braki infrastrukturalne: brak kanalizacji, gazociągu, chodników,
- brak lokalnych miejsc pracy, utrudniony dostęp do zewnętrznych miejsc pracy,
- słabo zagospodarowane centrum miejscowości (park, boisko, teren wokół byłego zbiornika i przystanku) – niska estetyka,
- brak drobnej infrastruktury – zwłaszcza o funkcjach turystycznych (miejsca odpoczynku, platformy widokowe, wiaty, ławki, tablice informacyjne),
- zdegradowane zabudowania gospodarcze – obniżające estetykę wyglądu wsi,
- słabo wykorzystane obiekty na działalność społeczną,
- brak środków na działalność społeczną,
- brak funduszy na zorganizowanie pożytecznych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- zagrożenie marginalizacją, wykluczeniem społecznym,
- słabe skomunikowanie regionu, niewystarczająca ilość połączeń autobusowych, a tym samym utrudniony dostęp do ośrodków edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych, zewnętrznego rynku pracy,
- niska jakość opieki medycznej,
- niska jakość oferty kulturalnej.

21

SZANSE

- naturalne walory przyrodniczo krajobrazowe są szansą na rozwój turystyki,
- rozwój zaplecza turystycznego w sołectwie byłby szansą na dodatkowe miejsca pracy,
- promocja sołectwa i okolicy pod kątem turystyki,
- zagęszczenie – oznakowanie sieci dróg spacerowych i rowerowych
- poprawa estetyki wioski przez lepsze zagospodarowanie centrum
- podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców (szkolenia, kursy) – wzrost aktywności usługowej mieszkańców
- sprzyjająca polityka regionalna w tym nacisk na rozwój obszarów wiejskich
- zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej,
- wolne tereny pod budownictwo mieszkaniowe przyciągają ludność z zewnątrz.

ZAGROŻENIA

- brak lokalnych dobrze opłacanych miejsc pracy, słabe skomunikowanie z ośrodkami przemysłowo-usługowymi powodują odpływ ludzi wykształconych i przedsiębiorczych, starzenie się społeczeństwa,
- zużycie ludności, brak dostępu do dobrze opłacanych miejsc pracy, niski poziom wykształcenia, niskie kwalifikacje wzmagają pesymizm mieszkańców spowodowany sytuacją gospodarczo-społeczną kraju,
- brak możliwości podnoszenia kwalifikacji (dorośli), brak oferty na pożyteczne zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży wpływa na pogłębienie się procesów marginalizacji,
- brak promocji i odpowiednich inwestycji hamuje wykorzystanie atutów miejscowości i rozwój wioski w kierunku ośrodka turystycznego,
- brak funduszy na działalność społeczną przeszkadza w lepszej integracji mieszkańców,
- brak kanalizacji hamuje możliwość budowy chodników

22

3.3. Kluczowe obszary odnowy wsi

Odnowa wsi to proces kształtowania warunków życia na obszarach wiejskich, którego animatorem i podmiotem jest społeczność danej miejscowości. Proces ten integruje społeczność, oddziałuje na standard życia i jego jakość oraz źródła utrzymania mieszkańców, jednocześnie dąży do zachowania tożsamości wsi wyrażającej się w wartościach życia wiejskiego. Biorąc pod uwagę, iż na kształtowanie tożsamości wsi i podnoszenie wartości życia na obszarach wiejskich mają wpływ między innymi warunki materialne (standard życia), ekonomiczne (zaspokojenie potrzeb życiowych) i społeczne w jakich żyją mieszkańcy, a ponadto analizując słabe i mocne strony sołectwa, jak również szanse i zagrożenia, oraz kluczowe obszary rozwoju wsi, po konsultacjach z mieszkańcami wsi Brzeźnica, wyznaczono następujące cele:

1. Rozwój wsi w kierunku miejscowości turystycznej.
2. Uzupełnienie podstawowej infrastruktury (kanalizacja, gazociąg, sieć internetowa).
3. Podnoszenie estetyki oraz zagospodarowanie centrum miejscowości, miejsc rekreacji i wypoczynku.
4. Zwiększanie zatrudnienia w zakresie usług turystycznych.
5. Integracja, edukacja i aktywizacja mieszkańców.

3.4. Wzłaj i planowane kierunki rozwoju

Brzeźnica

wsią estetyczną, zintegrowaną i aktywną, kultywującą tradycje ludowe oraz rozwijającą bazę turystyczną, usługową, edukacyjną i rekreacyjno-sportową.

Realizacja określonej wizji wymaga synergicznego oddziaływania na infrastrukturę techniczno-instytucjonalną promującą sołectwo Brzeźnica, efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych oraz źródeł finansowania działań inwestycyjnych. Myślą przewodnią wizji jest idea „odnowy wsi” traktowana jako koncepcja rozwoju obszarów wiejskich w formie najlepiej odpowiadającej społeczności lokalnej przez nią samą wybranej. Efektem realizacji wizji będzie rozwój wsi Brzeźnica jak i najbliższej okolicy zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, czyli uwzględnianie w procesie rozwoju elementu ekonomicznego, przyrodniczego, społecznego oraz planowania społecznego.

23

W ramach prac nad Planem Odnowy Miejscowości Brzeźnica zorganizowano spotkania mieszkańców wsi w celu określenia potrzeb i działań inwestycyjnych na terenie wsi. W efekcie wskazano następujące kierunki rozwoju:

1. Zwiększanie szans na rozwój turystyki i usług turystycznych (wzrost zatrudnienia), przez lepsze wykorzystanie walorów turystycznych wioski oraz rozbudowę infrastruktury dla turystów oraz odpowiednie działania promocyjne.
2. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności wioski (stworzenie szerszej oferty zajęć popołudniowych w Wiejskim Domu Kultury i Bibliotece dla wszystkich grup wiekowych).
3. Podnoszenie standardu życia poprzez podejmowanie działań na rzecz lepszego zagospodarowania i wykorzystania stref użytku publicznego, w tym bazy rekreacyjno-wypoczynkowej, a także na rzecz uzupełnienia podstawowej infrastruktury (szerokopasmowa sieć internetowa, kanalizacja, gazyfikacja).
4. Poprawę estetyki otoczenia w tym podejmowanie działań na rzecz lepszego zagospodarowania centrum miejscowości.

Na podstawie wypracowanych kierunków rozwoju wyłoniono następujące zadania priorytetowe:

1. Budowa i przebudowa infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych i społeczno kulturalnych - zagospodarowanie strychu Wiejskiego Domu Kultury na schronisko,
2. Wymiana okien w budynku WDK
3. Zwiększenie powierzchni zaplecza kuchennego
4. Uzupełnienie niezbędnego wyposażenia świetlicy i zaplecza kuchennego
5. Zakup strojów dla Koła Gospodyń Wiejskich
6. Podniesienie estetyki centrum miejscowości i jego lepsze zagospodarowanie:
 - budowa fragmentów chodników, placów i parkingów,
 - remont elewacji plebanii i muru kościelnego
 - zagospodarowanie terenów wokół przystanku i po zbiorniku p/poz (tereny zielone, parking),
 - zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez modernizację przystanków autobusowych

24

- rewitalizacja parku (oświetlenie, system alejek, zadaszenie sceny, plac zabaw, szachownica, stół do ping-ponga).

7. Budowa zaplecza socjalnego i trybun przy boisku (oświetlenie boiska).
8. Budowa boiska do siatkówki
9. Zagęszczenie sieci tras spacerowych i rowerowych przez ich wyznaczenie i oznakowanie,
10. Budowa drobnej infrastruktury turystycznej (tablice informacyjne, ławki, miejsca odpoczynku)
11. Zagospodarowanie punktów widokowych, platformy widokowe,
12. Budowa kanalizacji, sieci internetowej i gazu

Realizacja powyższych zadań stworzy szansę na wykorzystanie naturalnych walorów i zasobów wioski do jej rozwoju w kierunku miejscowości turystycznej. Tym samym zaistnieje możliwość rozszerzenia działalności mieszkańców w zakresie usług turystycznych, co tym samym przyczyni się do utworzenia dodatkowych miejsc pracy lub chociażby dodatkowych źródeł dochodu. Zagospodarowanie miejscowości na cele turystyczne musi iść w parze z podnoszeniem estetyki wyglądu wioski oraz lepszym zagospodarowaniem jej centrum, tak aby powstało nowoczesne zaplecze rekreacyjno sportowe, które służyć będzie zarówno mieszkańcom jak i przebywającym tutaj turystom i agroturystom.

4. ZADANIA WSKAZANE DO REALIZACJI

4.1. Charakterystyka

1. Zagospodarowanie terenów wokół przystanku i po zbiorniku p/por (tereny zielone, parking) oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez modernizację przystanków autobusowych

4.2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia

- 150 000 zł

4.3. Źródła finansowania

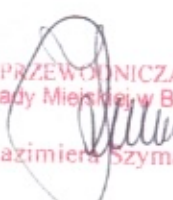
Przedsięwzięcia te będą finansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Odnowa i Rozwój Wsi oraz ze środków Gminy Bardo.

4.4. Harmonogram przedsięwzięcia

1. Rozpoczęcie procedury przetargowej przewiduje się na czerwiec 2010 roku. Będzie to przetarg nieograniczony przeprowadzony zgodnie z obowiązującym Prawem Zamówień Publicznych. Nad właściwym przebiegiem prac budowlanych czuwać będą pracownicy Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy w Bardzie.

Tabela 9. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia

Termin realizacji zadania (miesiąc, rok)	2010												2011							
	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10			
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez modernizację przystanków autobusowych	X	X	X	X																
Zagospodarowanie terenów wokół przystanku i po zbiorniku p/por (tereny zielone, parking)			X	X	X					X	X	X	X	X						

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Bardzie

Kazimiera Szymańska

RADA MIEJSKA
w Bardzie
ul. Rynek 2, 57-256 Bardo
tel. 074/ 817 14 78, fax 074 817 14 7

